

**STOR
SEIER
FOR
FOLKET**

..... MEN
EEC

TRUER FORTSATT

HVA NÅ?

Utgitt av: Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid.

Kr. 1,-

HVA NÅ?

Mange mener at EEC-saken nå er over. Vi mener det er å feilbedømme hvilke krefter som har drevet fram EEC, de samme kreftene som i dag driver fram en *utvidelse* av EEC.

Tanken om et «*Europas Forente Stater*» ble lansert allerede i 1890-åra. Vi vil i dette heftet påvise årsakene til at denne tanken dukket opp, og hvorfor den til stadighet dukker opp påny. Vi vil vise at det er oppkomsten av kjempemessige industrikonserner i relativt små og råstoff-fattige land som er drivkraften bak denne tanken. Nasjonalstatens ramme blir for trang for disse konsernene. Deres økende behov for å kontrollere råstoffkildene, krever ekspansjon utover grensene.

Utvidelsen av EEC gjennom forhandlinger er den måten EEC-konsernene forsøker å løse disse problemene på i dag.

Også i Norge har noen hundre bedrifter etter hvert vokst seg så store at de ikke klarer seg innenfor nasjonalstaten, de har behov for større markeder. Det norske folks NEI opphever ikke disse kreftene. Tvert i mot vil både de norske og europeiske konsernenes behov for utvidelse skjerpes i framtida. EEC og deres drabanter i Norge vil derfor fortsatt presse på for å innlemme Norge.

Om dette har vi allerede fått klar beskjed. Den vest-tyske sosialdemokraten Apel sier at det nå må sluttes en avtale som sikrer «*Norges uunngåelige plass i EF*!» Hans norske partifelle Knut Frydenlund hevder at Norge vil få en frihandelsavtale som fører landet «*baklengs inn i Europa*!»

Slike udemokratiske forsøk på undergraving av folkeviljen mener vi det er alle EEC-motstanderes plikt å bekjempe!

Når Wiloch og EEC-motstanderne snakker om frihandelsavtale mener de to forskjellige ting. Den første mener medlemskap, de andre handel. Det går fortsatt et skarpt skille mellom de som vil ha medlemskap og dem som vil at Norge skal beholde sin sjølråderett. Vi har derfor lagt vekt på i dette heftet å belyse hvilke muligheter en frihandelsavtale gir tilhengerne i deres bestrebelser for å få oss inn som medlem så raskt som mulig.

Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtid mener at disse spørsmål må tas opp til grundig diskusjon innen enhetsfronten mot EEC. Vi vil ta initiativet til at det blir arrangert massekonferanser om frihandelsavtale med EEC, der det vil bli meislet ut en linje for å sikre at avtalen *ikke* inneholder elementer som fører oss «*baklengs inn i Europa*».

De nye utspill fra EEC og deres våpendragere i Norge peker mot at fortsatt kamp mot EEC er nødvendig for å forsvare det folket har slått fast i valg.

FOLKET KAN SELV SKAPE HISTORIE!

54% mot, 46% for EEC. Dette er historie!

EEC-tilhengerne tok i bruk alle midler for å tvinge folket i kne. Statlige informasjonsmidler ble fordelt med 5/6 til tilhengerne. Embetsverket ble brukt utilsørt som propagandaapparat for EEC. Industridirektører truet med kapitalflukt — økonomisk landssvik. Korttidssekretærer ble forsøkt tvunget inn på arbeidsplassene. 90% av pressen stemplet motstanderne som *løgnere* i sluttfasen. Regjeringa truet med å gå av.

Men de ble beseiret! For første gang i nyere tid ble pengemaktens Norge slått tilbake av folkets krefter. Til tross for at Staten, industriherrene og LO-ledelsen satset hele sin makt og tyngde for å sikre storkapitalens økonomiske og politiske interesser.

Kamp mot makthaverne kan lykkes når folket stoler på sitt eget og sine arbeidskameraters omdømme. Når arbeidere, bønder, fiskere, funksjonærer og studenter skaper sine egne kamporganisasjoner. Det var en strålende seier for enhetsfronten.

Ikke minst var det et alvorlig tilbakeslag for de europeiske stormaktens forsøk på å utvide og styrke sine posisjoner. Det hjalp lite at deres mest fremtredende representant ikke unnså seg å stille opp som Ja-agitator og gripe direkte inn i våre indre anliggender.

EEC-kampen har lært folk at det har styrke til å skape historie selv!

KAN ET NEI TRYLLE VEKK EEC?

Mange tenker seg at EEC-saken «er over» når Stortinget har tatt sin beslutning i oktober. Er det da slik at EEC's ønske om å få Norge som medlem var en slags tilfeldighet, eller er det noe som ligger bak EEC's «utstrakte hånd»? Noe av svaret kan historien gi oss.

1.1. *Europas Forente Stater — litt om en lang historie.*

EEC er ikke noe «nytt» som er kommet til etter krigen, slik utenriksminister Cappelen hevdet på «Ja til EF»s landskonferanse 11. mars 1972. Tvert imot har tanken om Europas Forente Stater en lang forhistorie.

Allerede på 1800-tallet ble tanken første gang luftet av tyske økonomer. Det var på den tid da de tyske monopoler som Bismarck hadde hjulpet fram tok til å bli så store at deres behov for råvarer, markeder og nye investeringsmuligheter ikke lenger kunne dekkes av den tyske nasjonalstaten.

«For enhver pris — også krig — må nye utflyvings- og avsetningsmuligheter skaffes», skrev Berliner Neuester Nachrichten i desember 1913. Under tysk ledelse skal et tollpolitisk forent Europa skapes med militære midler, propaganderte bl.a. utenriksminister Rathenau. (Vardøger 4/71, s. 20).

«Tyskland kan ikke holdes nede. Det må forsones med Frankrike», sa den franske minister Briand i Versailles-forhandlingene. Han fikk i alle fall rett i det første. I 1925 foreslo Det Tyske Industriforbund i et memorandum at det skulle opprettes en europeisk tollunion.

På 30-tallet vokste de tyske monopolene med rasende fart. Behovet for «*Lebensraum*» ble akutt. Den demokratiske regjeringen ble styrtet. Med militære midler søkte Krupp, Thyssen og Flick gjennom Adolf Hitler å skaffe seg kontroll over Russlands kornåkre og olje, samt Vest-Europas markeder.

I et dokument fra det tyske utenriksdepartement datert 1.6.1940 arbeides det med et «*Grosswirtschaftsraum*» som også Norge skulle trekkes inn i. Det skulle foregå en trinnvis prosess av tollpreferanser, tollunion og pengeunion, som til slutt skulle ende i en «*økonomisk union*» under tysk ledelse. Man tenkte seg også en ytre krets av «*assosierte*» land hvor bl.a. Sverige var påtenkt. (Kontrast nr. 25, s. 3).

Praktisk talt alle de tanker som er gjort om et samlet Europa kom fram i boka «*Det Nye Europa*», utgitt av «*Selskapet for økonomiske planlegging og regionaløkonomi i Europa*» i 1940—42. Den hadde forord av Adolf Hitler og bidraget om valutaproblemer var skrevet av Karl Schiller, inntil nylig økonomi- og finansminister i Willy Brandts regjering!

I sin berømte Zurich-tale gikk Winston Churchill i 1947 inn for danningen av Europas Forente Stater, fransk-tysk samarbeide og Europaråd. I 1951 falt planene om en Europahær med knapt flertall i den franske Nasjonalforsamlingen. Man gikk for raskt fram. I stedet ble EEC-ideen lansert av EEC-kommisjonens senere president, vest-tyskeren Walter Hallstein. Tanken var nå å bygge Europas Forente Stater etter «*tretrinnsrakett*»-prinsippet. Man skulle starte med tollunion, fortsette med pengemessig og økonomisk union, og avslutte med politisk union.

Da konkurransen fra USA ble skjerpet utover på 50-tallet, tvang dette tankene over i realiteter. 23. mars 1957 ble Romatraktaten undertegnet.

1.2. *Hvorfor «Europas Forente Stater»?*

Vi hevder at årsaken til utvidelsene er at EEC-landene mangler råvarer til produksjonen at de store konsernene har *overskudd på kapital* de gjerne vil plassere i utenlandske råvarekilder og fabrikker, og at de mangler markeder for sin egen produksjon.

Nasjonene vokser i svært ulik takt. I noen faser har behovet for utvidelse blitt så akutt for de sterkeste at spesielt Tyskland, men også Italia har tatt i bruk *militære* midler for å få istand et Stor-Europa som gir industrien nok plass. Denne type utvidelse er kjennetegnet av *facismen*.

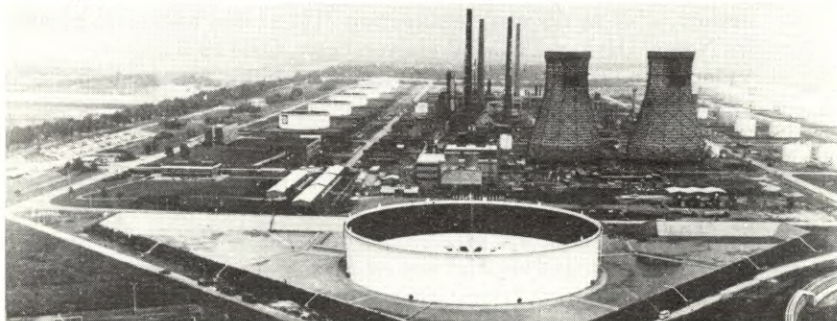
I andre faser, slik som i etterkrigstiden, har behovet for utvidelse vært sterkt, men ikke akutt. Som vi ser i våre dager blir det benyttet *forhandlinger*, for å få istand et utvidet EEC. Denne type utvidelse blir foretatt av land med hovedsaklig *demokratisk* styreform.

Det er derfor en kvalitativ forskjell på Brandts og Hitlers bestrebelser for et større Europa. Men i begge tilfelle er det storindustriens behov for ekspansjon som ligger til grunn.

1.3. *Hvorfor vil EEC utvide?*

Det er ikke noe mystisk som driver fram planene om Europas Forrente Stater og ønsket om å trekke Norge inn i EEC. Årsakene ligger i EEC's økonomiske struktur.

For det første mangler EEC nesten helt råvarer. Kommissjonen sier det slik: «Med et importvolum på 7,2 milliarder dollars er Fellesskapet verdens største råstoffimportør. . . Fellesskapet . . . må drive en mer aktiv politikk når det gjelder adgangen til råstoffkilder som ligger utenfor Fellesskapet». Spesielt er Vest-Tyskland i beit for råvarer. De må importere 100% av oljen, 96% av jernet, 88% av blyet, etc.

VERDENS STØRSTE RÅOLJETANKER PÅ GODORF-RAFFINERIET I VEST-TYSKLAND — MÅ FYLLES . . . . .

«Et lignende problem reiser seg når det gjelder olje, der man må trygge forsyningen . . . ved å sikre adgangen til de forskjellige råstoffkildene utenfor Fellesskapet».

Oljebehovet er sterkt stigende: Importen vil øke med 325% fra 1960—1980. (Die Industriepolitik der Gemeinschaft, Memorandum fra Kommissjonen til Rådet 1970, s. 187).

For det andre er EEC dominert av store konserner med overskudd på kapital.

Når markedet domineres av monopoler, følger også monopolpriser. Priskonkurransen opphører, monopolene kan selv fastsette den prisen som gir størst fortjeneste.

Derfor stiger fortjenesten i disse monopolene *hurtigere* enn lønningene. De kan ikke investere hele profitten innenlands helt enkelt fordi folk ikke har lønninger høye nok til å kjøpe det som kan produseres. *Kapitaloverskuddet må investeres i utlandet.*

I 1970 investerte Farbwerke Hoechst 4,7 milliarder, VW 3 milliarder og stålbaronen Thyssen 2,2 milliarder etc. Til tross for disse svære innenlandsinvesteringene, økte den tyske kapitaleksporten med hele 20% i 1970.

For det tredje trenger EEC større markeder for sin økende produksjon.

1.4. *Hva har Norge som EEC mangler?*

Norge er vært rikt på metaller. I et brev av 7.6.1940 til den tyske minister i Oslo heter det at den norske industri «*i sine vesentlige grener er av helt spesiell betydning for den tyske rustningsindustri*».

I brevet nevnes følgende industrier: Bergverksbedrifter, smelteverk, kjemiske bedrifter, rustningsbedrifter, skipsverft og kraftverk.

Idag mottar Vest-Tyskland over 50% av norsk jernmalmeeksport, 90% av svovelkisen vår, 90% av kopperet, 40% av sinken og ca. 30% av aluminiumen! (Statistisk Årbok 1970).

Ikke bare Vest-Tyskland trenger Norge. EEC får 48% av den magnesium, 25% av de jernlegeringer og 21% av den nikkelen de behøver fra Norge! (Hva er EEC, FB Universitetet, Oslo 1971).

Videre har vi fisk til EEC's trålerflåter, billig fossekraft og, ikke minst: OLJE!

B.Daniels, sjef for Kommisjonens oljekontor: «*. . . det kan ikke herske tvil om at oljefunnene i Nordsjøen har gjort Norge og Danmark mer attraktive som nye medlemmer av EEC. Fellesskapets siste energirapport bar tydelig bud om en alt annet enn jevn og sikker tilførsel av olje og gass i fremtiden*»! (Norges Industri 9/71).

7. september meldte NRK at kommisjonen akter å opprette et EEC-aksjeselskap som skal utnytte oljen i Nordsjøen. 20. september glapp det ut av EEC's energidirektør Spaak at oljen er «*fellesskapelig eiendom*». Bl.a. i Norge kan EEC-kapitalen plassere sitt overskudd i råvarer de trenger!

Norge representerer et kjøpekraftig marked. Spesielt viktig er Norge faktisk som jordbruksmarked. Dersom den norske jordbruksproduksjonen kan reduseres betydelig, får EEC en ytterst tiltrengt åpning for sine smor- og fruktberg. Hvert år brennes det matvarer i EEC for 2 milliarder kroner.

Handelsflåten. EEC kan frakte bare halvdel av handelen sin på egen kjøl. Daniels: «*Norges flåte er et annet tungtveiende argument som gjør det ønskelig å få landet med i fellesskapet. Den siste oljekrisen var nemlig ikke først og fremst forårsaket av mengde på olje, men av fraktproblemer*».

1.5. *Salg av Norge.*

EEC-imperialismen støter på hindringer når den vil sikre seg norske ressurser i dag:

Konsesjonslovene stenger for adgangen til råvarene og fabrikkene.

Fiskerigrensen stenger for EEC's trålerflåter.

Tollen legger hindringer i veien for eksporten.

Den nasjonale *jordbrukspolitikken* stenger for salg av EEC's matoverskudd.

For å åpne Norge for sitt imperialistiske angrep, vil EEC innføre Romatraktaten i Norge.

EEC-monopolene skaffer seg *fri bevegelse* for kapitalen i landet vårt, *fri rett til etablering*, til oppkjøp av råvarer og fabrikker, *fri bevegelse for vareeksporten* inn på det norske markedet.

For helt å sikre seg kontrollen over det norske territoriet og dets politikk, akter EEC og underlegge Norge en økonomisk og politisk union. For å sikre den politiske kontrollen akter sterke krefter i EEC, ikke bare Willy Brandt, å bygge en EEC-hær.

Det finnes også dem *innen* vårt land som ser sjølråderetten som en hindring. De norske stor- og monopolkapitalister vil tjene på å fjerne norske suverenitet:

Skipsrederne må i dag overføre inntektene fra handelsflåten til Norge, investere dem i norske bedrifter. EEC-medlemsskap vil gi dem muligheten til å stikke bort pengene til mer profitable investeringer på kontinentet.

De store aksje-eierne i skipsfart og industri vil kunne selge aksjene til langt høyere kurser enn før. Råderetten over arbeidsplassene vil bli solgt med god fortjeneste.

Tap av sjølråderetten vil bety import av arbeidskraft fra EEC-området. Kapitaleierne håper på lavere lønnsutgifter og høyere profit. Dette er et skammelig forsøk fra monopolkapitalen på å selge den norske sjølråderetten mot økonomiske fordeler. «*Nei til salg av Norge*», er vårt svar.

1.6. *Hva betyr Norges NEI?*

Folkeavstemningsresultatet opphever ikke EEC's behov for norske metaller og olje, eller EEC's økende monopolisering og kapitaloverskudd. Et EEC i vekst får stadig større behov for de norske råvarene som de kan investere sin overskuddskapital i.

Et nei opphever ikke den norske storkapitalens behov for større markeder og kapitaleksport.

Idag står 29 bedrifter for 50% av den norske eksporten. Etter noen år med strukturrasjonalisering vil det være flere og større bedrifter som presser på for medlemsskap. Etter noen år med flere nedlegginger vil det ikke bare være Creditbanken som er mektig nok til å være «*Norges Bank på verdensmarkedet*». Flere vil investere sine overskudd i EEC.

Den norske monopolkapitalens behov for å kvitte seg med nasjonalstatens bånd vil øke.

FRIHANDELSAVTALE MED EEC?

«Sier folket nei, må vi straks kontakte EF og få til en akseptabel overgangsordning inntil medlemskap kan bli en realitet», sier Høyres nestformann Erling Norvik (Dagbladet 25.8.72). Hva slags «overgangsordning» tilhengerne kan tenke seg, antydte EEC-saksordfører Knut Frydenlund (A) i VG etter tilhengerens nederlag: «Nå må en ny regjering begynne å forhandle om en frihandelsordning, som på lenger sikt kan bety at Norge går baklengs inn i Europa. Det ligger i sakens natur at en frihandelsordning vil integrere Norge i Europa».

Hva er dette? Har ikke det norske folket klart og tydelig sagt NEI til medlemskap? Dersom disse uttalelsene er representative for de av våre politikere som er tilhengere, er det ikke mye som tyder på at folkeviljen skal respekteres!

Og de norske EEC-tilhengerne er ikke alene. Tyske roster stemmer i: «Nøktern forstand og egeninteresse tilsier at vest-tyskerne bør hjelpe nordmennene videre. Dertil trenger vi overgangsordninger inntil Norges uunngeelige tilknytning til Fellesskapet kan finne sted», sier sosialdemokraten Apel. Formannen i Handelens og Industriens Forbund, Otto Wolf von Amerongen, uttaler at «dørene må holdes åpne for Norge», og at «det nå er presserende å få i stand en frihandelsavtale». (Aftenposten 27.9.72).

Det skulle være all mulig grunn til å undersøke nærmere hvilke konsekvenser en frihandelsavtale kan få. Vil en slik avtale gi tilhengerne gode kort på hånden i deres bestrebelse for å få Norge inn som medlem så raskt som mulig?

1.1. Hva er frihandel?

Frihandel har vi når to eller flere land blir enige om å la varene strømme fritt landene i mellom. Toll på eksport til og import fra medlemmer av frihandelsområdet fjernes. I en frihandelsavtale er det vanligvis tatt med beskyttelsesregler (kvoteordninger o.l.) som kan benyttes dersom et lands industri kommer i alvorlige vansker på grunn av frihandelen. Den frihandelsavtalen vi har med EFTA-landene omfatter bare industrivarer. Det samme gjør de avtalene som EFTA-landene har inngått med EEC, med unntak av Island som også har fiskeprodukter med i avtalen.

En frihandelsavtale berører bare handelen mellom de land som har inngått avtalen, og medfører ikke felles toll overfor tredjeland, dvs. land som ikke hører til frihandelsområdet. En avtale som gjør det kalles en tollunion. Det er en slik avtale EEC-landene har seg imellom, og den betyr en ganske anderledes innskrenking i de enkelte lands handlingsfrihet enn en frihandelsavtale. Den betyr felles handelspolitikk.

1.2. Hvem ønsker frihandel?

Når frihandelstanken ble kjørt fram for fullt i midten av forrige århundre, sto den engelske økonomen Ricardo fram som en av dens

fremste talsmenn. Ricardo hevdet følgende: *«I et system med fullstendig fri handel vil naturligvis ethvert land anvende sin kapital og sin arbeidskraft til den slags virksomhet som lønner seg best for det . . . Fordi den stimulerer industrien, belønner oppfinnelsesrikhet, og fordi den på mer effektiv måte utnytter de spesielle forutsetninger hvert land har fra naturens side, fører frihandelen til den mest effektive og økonomiske arbeidsdelingen.*

Ved at den øker hele produksjonen og sprer fortjenesten, binder den sammen alle nasjoner i den siviliserte verden med et felles bånd. Det er dette prinsipp som bestemmer at vin skal produseres i Frankrike og Spania, korn skal dyrkes i Amerika, og at metallprodukter og andre varer skal fabrikeres i England».

Den siste setningen forklarer hvorfor ideen om frihandel først oppsto i England og hvorfor den slo så godt an hos engelske industriherrer. Den industrielle revolusjonen hadde kommet til England først, ingen andre kunne hamle opp med engelskmennene når det gjaldt tekniske metoder, maskiner og transportmuligheter. Engelske industriprodukter kunne dekke hele verdens behov, andre land ville gjennom internasjonal frihandel bli bundet i et avhengighetsforhold som råvareleverandører til den engelske industrien.

Fortjenesten vil ikke bli spredd, slik engelskmennene sa når de forsøkte å vinne gehor for frihandelssystemet sitt. Den ville gå til England. Resten av verden skulle bindes til England *«med et felles bånd»*.

- 1.3. Internasjonal frihandel ble det aldri noe av, selv om flere land, deriblant Norge, beveget seg i den retning rundt midten av forrige århundre. I Frankrike, Tyskland og USA hvor industrien fremdeles trådte barneskoene, gjennomskuet man raskt de engelske ideologenes prat om frihandel.

«Det er et lurt knep som ofte brukes, det at de som har kommet opp på toppen tar med seg stigen for å hindre andre i å komme etter dem», sa den tyske økonomen Friedrich List. Han mente at det eneste engelskmennene ville med frihandel var å hindre andre land i utvikling av sin egen industri slik at de kunne ta opp konkurransen med den engelske. Proteksjonisme, tollbeskyttelse for landets egen industri, var List's svar. Skulle den svake og uutviklede industrien i andre land ha noen mulighet til å ta igjen det engelske forspranget, var det en forutsetning at den kunne produsere for et stabilt hjemmemarked uten konkurranse utenfra. Forst i neste omgang, når de enkelte land (les tysk) industri hadde vokst seg stor og sterk på hjemmemarkedet, kunne det bli snakk om firhandel. Engelskmennene raste mot denne «*trangsente nasjonalismen*» uten særlig hell. Framover mot århundreskiftet innførte stadig flere land stadig høyere vernetoll. Og historien gjentar seg. Hver gang en ny stormakt vokser fram og en nyoppdeling av verden står på tapetet, er frihandel et av virkemidlene som forsøkes brukt.

1.4. *Utviklingen i Vest-Europa etter 2. verdenskrig.*

I 1948 slo 16 vesteuropeiske land, deriblant Norge, seg sammen i Organisasjonen for Europeisk Økonomisk Samarbeid (OEEC), som skulle arbeide for en liberalisering av handelen mellom medlemmene.

I 1956 ble det så foreslått at alle medlemmer av OEEC skulle danne et frihandelsområde. Frankrike fryktet imidlertid konkurransen fra England, og krevde at et slikt frihandelsområde skulle forsynes med en overnasjonal myndighet. Engelskmennene avviste dette, og forhandlingene brøt sammen i slutten av 1958.

I 1952 hadde Frankrike, Tyskland, Be-Ne-Lux-landene og Italia dannet et fellesmarked for kull, jernmalm og stål, Kull og stålunionen eller Montan-unionen som den blir kalt. Det var en tollunion (felles toll utad) med sterke overnasjonale institusjoner og egen domstol, også her hadde engelskmennene bakket ut fordi de ikke ville avstå selvstendighet. Når så «*de seks*» den 25. mars 1957 undertegnet Romatraktaten om opprettelsen av det Europeiske Økonomiske Fellesskap (EEC) og traktaten om det Europeiske Atomenergifellesskap (EURATOM), kom England i en alvorlig katterpine. Traktaten tok sikte på en økonomisk og politisk *union*, og engelskmennene ble nå redde for at de både handelsmessig og politisk ville bli stengt ute fra kontinentet. De tok derfor initiativet til forhandlinger med resten av OEEC-landene om opprettelsen av et frihandelsområde, og EFTA-avtalen trådte ikraft fra 1960 (Finland assosiert -61, Island medlem fra -70).

Den svenske frihandelsavtalen.

- 2.0. Sverige har, liksom de andre EFTA-landene som ikke har søkt fullt medlemskap, undertegnet to avtaler. En med Kull- og Stålunionen og en med EEC. Som tidligere nevnt er dette to forskjellige traktater. EEC-traktaten er den som beslutter å opprette et fellesmarked med fri bevegelighet av varer, kapital og arbeidskraft og som vi vanligvis kaller Romatraktaten. Kull- og Stålunionen er en *tollunion*. Det er meningen å slå disse to traktatene sammen med EURATOM-traktaten til *en* traktat. De overstatlige institusjonene og domstolene som skal stå for gjennomføringen av traktatene er allerede slått sammen (Kommissjonen, Rådet, Domstolen).
- 2.1. Begge avtalene er frihandelsavtaler, tilsammen dekker de alle industriprodukter og de viktigste industriråvarer. Avtalen med Kull- og Stålunionen binder imidlertid Sverige sterkere til Fellesskapets traktat enn EEC-avtalen. I art. 20 heter det:
«Sverige skal treffe de nødvendige tiltak for at virkningene fortløpende skal bli de samme som de som oppnås ved gjennomføringsbestemmelsene som Fellesskapet vedtar».
- Dette gjelder fastsettelse av priser og *forbud* mot tilpasning til pris-tilbud fra tredjeland. I realiteten betyr det at Sverige her har tatt et langt skritt i retning av en *tollunion* med EEC, noe den svenske regjeringa forøvrig har uttrykt som en målsetting.

Frihandel eller omkjøring på Europaveien til Brussel?

«Vi vil styre selv!» Framfor noe annet er dette den grunntanken som har gjennomsyret EEC-motstanden. Når vi betrakter den svenske avtalen må vi derfor ha klart for oss: er det noe ved denne avtalen som klart støter an mot denne tanken? Er det ting som tyder på at vi ved en frihandelsavtale med EEC gradvis vil bli tvunget til å avstå suverenitet? Vi kan først skille ut det som alle «vanlige» frihandelsavtaler inneholder — regler for toll-nedtrapping og beskyttelse.

- 2.2. Tollen mellom Sverige og EEC skal nedtrappes over 5 perioder a 20%, siste etappe 1.1.76, dvs. det samme som ved medlemskap. Unntatt er tre grupper av varer som får en avviklingsperiode på 10—12 år. Dette er farer som i første rekke utgjør en trussel mot EEC's industri.

(Erfaringene viser at *også kapitaleksporten* følger i frihandelens spor. Følgende tabell viser kapitaleksporten fra EEC og EFTA til Norge i mill. kr.

	1957	1966
EEC	151	154
EFTA	117	446

Som vi ser ble vi sterkere bundet til EFTA enn til EEC i perioden).

- 2.3. Avtalene fastsetter beskyttelsesregler som kan benyttes dersom en av partene bryter avtalen, eller dersom økt import som følge av frihandelen fører til alvorlige forstyrrelser i økonomien. Beskyttelsestiltakene må allikevel ikke «*sette gjennomføringen av avtalen i fare*», noe som sterkt begrenser omfanget av virkemidler som kan tas i bruk.

La oss ta et eksempel.

Svenskene kjøper mye mer fra EEC enn de klarer å selge, det oppstår problemer med betalingsbalansen. Importrestriksjoner er forbudt, dvs. svenskene kan ikke si at jo, riktignok er det stor etterspørsel etter disse varene deres her i Sverige, men nå vil vi nekte import av dem inntil betalingsbalansen har rettet seg opp. Nei, så lenge det er etterspørsel må svenskene bare la varene flomme inn over seg. Det de kan gjøre er å dempe etterspørselen ved å senke folks kjøpekraft gjennom økt indirekte beskatning eller rentestigning. En annen måte å løse balanseproblemet på er å øke eksporten til EEC ved å produsere billigere varer, f.eks. ved å senke lønningene i eksportindustrien.

- 2.4. Englands motiver med frihandel var å gjøre andre land avhengige av engelskmennenes industrivarer, uten muligheter for å bygge opp en egen industri. Har EEC gjort seg liknende tanker?

Ifølge EEC-avtalens 23.1 er «*offentlige støttetiltak som forvansker eller truer med å forvanske konkurransen ved å begunstige bestemte selskaper eller en bestemt produksjon* uforenlig med avtalen». Staten skal ikke ha lov til å støtte produksjonen av en vare som kan produseres rimligere i et annet land og som derfor ikke greier konkurranse når grensene åpnes. På den måten vil de enkelte land på litt lenger sikt produsere det de har «*naturlige forutsetninger*» for. Satt på spissen så vil Norge produsere fiskevarer, smelte aluminium med billig kraft og eksportere råolje, mens EEC vil lage datamaskiner og biler.

Den tollfrihet som gjelder i et frihandelsområde omfatter naturligvis bare industrivarer som er produsert innenfor området. Problemet er hva som skal regnes som «*produksjon*».

I EEC's frihandelsavtaler er det strengere *opprinnelsesregler* enn i EFTA. Opprinnelsesreglene i f.eks. den svenske avtalen fastsetter hvor stor del av en vares verdi som må skyldes produktivt arbeide i Sverige for at den skal gå tollfritt inn i EEC. Dersom Norge leverer deler til en maskin som lages i Sverige for salg til Tyskland, er det ikke sikker at den går tollfritt inn. Det kommer an på bearbeidingsgraden i Sverige, den norske bearbeidingsandelen regnes ikke med slik den ble i EFTA. Svenskene blir tvunget til å kjøpe deler med opprinnelse innenfor EEC.

Knut Frydenlund har på en utmerket måte sammenfattet EEC's hensikt med frihandel og de konsekvenser en frihandelsavtale kan få for Norge: «*Om nei-folkene skulle seire ved folkeavstemningen, vil deres triumf bli av kort varighet. For i seieren vil kimen til deres nederlag ligge. Som følge av deres eget alternativ, frihandelsordningen, vil nemlig medlemsskaps spørsmålet stå på den politiske dagsorden i Norge inntil det har funnet sin løsning. For frihandel med industrivarer . . . vil føre til at vi etter hvert kommer til å handle så og si bare med EF, med den økonomiske avhengighet dette betyr.*» (Arbeiderbladet 7.9.72).

Frihandel fører til økt avhengighet landene imellom. Stormaktens hensikt med frihandel er bl.a. å binde små land til seg i et økonomisk avhengighetsforhold.

EEC's vareeksport er enormt stor og økende. I perioden 1958—67 økte den med 139%, EFTA's vareeksport økte til sammenlikning med 79%. Norge representerer et *kjøpekraftig marked*, og store deler av norsk hjemmemarkedsindustri ville ganske raskt bli utkonkurrert av de europeiske kjempekonsernene dersom det skulle gå slik at vi etter en stund utelukkende handler med EEC.

Ingen naturlov sier at det skal gå slik. Det er den norske og europeiske monopolkapitalens ønske at utviklingen skal gå i den retningen. Vi har fremdeles sjølråderetten i behold! Dersom vi ender opp med en frihandelsløsning, betyr det kort og godt:

Vi kan når som helst si opp avtalen.

Avtalen inngås mellom suverene stater. Brudd op avtalen er et *forhandlings spørsmål*, ikke et spørsmål for den europeiske domstol.

Vi kan føre vår egen handelspolitikk. De begrensninger vi går med på (når det gjelder offentlig støtte o.l.) gjelder *bare* forhold som berører samhandelen med EEC.

Utviklingsbar frihandelsavtale, eller: Ulv i fåreklær.

Formelt og reelt er det altså stor forskjell på en frihandelsavtale og et fullt medlemskap.

Vi har pekt på at EEC-tilhengerne høyst sannsynlig vil benytte de mulighetene en frihandelsavtale åpner for en stadig nærmere økonomisk tilknytning til EEC. Inneholder så avtalene også formelle muligheter for at avstanden til fullt medlemskap skal kunne minskes?

- 2.5. Innledningsvis i alle avtalene EEC har inngått med rest-EFTA (unntatt den finske), heter det at partene erklærer seg villige til «å styrke og fordype deres forbindelser og utvide dem til områder som ikke omfattes av denne avtale når det måtte vise seg til fordel for deres næringsliv». Dette konkretiseres i avtalens §32.

Den svenske utenriksministeren Wickman uttalte på regjeringens vegne at «vi fester stor betydning ved avtalens *u t v i k l i n g s b a r e* karakter, som gir mulighet til å fordype og utvide samarbeidet i begge parter interesse». (Gøteborgsposten, 23.7.)

Det var denne «utviklingsbarheten» også Volvosjefen Gyllenhammar hadde i tankene da han sa: «Det er en god start».

EEC-kommisjonen har på sin side klare forestillinger om hvorledes avtalen skal «utvikles». I sin rapport til Ministerrådet om forhandlingene med rest-EFTA, sier kommisjonen: «. . . må frihandelen etterfølges av en så omfattende liberalisering på andre områder som mulig. I første rekke arbeidskraftens frie bevegelighet, tjenestektoren, jordbruket . . .». Helt enig, sier statsminister Palme: «Selvsagt må det frie arbeidsmarkedet inngå i et samarbeide». (Dagens Nyheter 19.3.71.).

Hvordan tenker så den svenske storindustrien og dens hjelpesmenn i Riksdagshuset seg at avtalen skal utvides?

I sitt memorandum av 6.9.71 sier den svenske regjeringen: «Sverige legger stor vekt på å få delta i passende former i Fellesskapets arbeid på slike områder som industripolitikk, teknisk forskningspolitikk, energipolitikk og miljøpolitikk». Sverige ønsker videre å delta i «konsultasjoner angående konjunkturpolitikk og stabiliseringspolitikk, mellomlang økonomisk planlegging og valutaspørsmål».

3. Det er en kvalitativ forskjell mellom en frihandelsavtale og fullt medlemsskap. Ved en frihandelsavtale avtår vi suverenitet på begrensede områder på samme måte som vi avstår en del av vår suverenitet som medlem av FN og NATO. Med *sjølråderetten* i behold, kan vi dersom vi måtte ønske det trekke denne avståelsen av suverenitet tilbake. Ved fullt medlemsskap derimot, er det selve sjølråderetten som går tapt. I stedet får vi *medbestemmelsesrett*. Vi får 3 av 61 stemmer i Ministerrådet som tar alle beslutninger for oss, hver av stormaktene får 10!

25. september sa det norske folket *nei til salg av norsk sjølråderett*. Sjølråderetten vil vi ha i behold så lenge Norge ikke undertegner en avtale om fullt medlemsskap i EEC. Dette var selvsagt et hardt slag for tilhengerne av fullt medlemsskap, men fra deres ledende talsmenn har vi fått klar beskjed om at de betrakter det som et høyst forelopig nederlag. Gjennom en «utviklingsbar» frihandelsavtale åpner det seg nye veier for tilhengerne, og mye tyder på at *det* er veien de har tenkt å gå.

UNDERGRAVING AV SJØLRÅDERETTEN OG EEC-TILPASSING.

Under forhandlingene med Sverige erklærte EEC følgende:

«*EEC välkommar emellertid harmonisering från det icke-medlemskapsökande landets sida. EEC utesluter heller inte möjligheten av samordnade harmoniseringsåtgärder i särskilda fall.*» (Aktuelt i handelspolitikken, S/72, s. 7.).

Kommisjonen inviterer her helt åpent til at Norge skal sniktilpasses EEC. Har vi ikke allerede merket at norske myndigheter har tatt i mot invitasjonen?

- Det norske rentenivået er for lavt i forhold til EEC. Som et første skritt på veien mot et felles rentenivå, ble den norske diskontorenten hevet fra 4,5—5,5% i 1969. Folket fikk merke det i form av 20% husleieøkning.
- Et annet eksempel er momsen. I Norge var det ingen moms — i EEC hadde de det. Folgelig måtte det endres. «*Man hadde EF's system for merverdiavgift for øye da våre egne regler ble utformet*», heter det rett ut i Markedsutvalgets rapport om Den Økonomiske og Monetære Union, s.56.

Tilpassing til EEC betød økte byrder for folket.

Dette var vel bare en forsmak. Hvordan kan «*harmoniseringsåtgjærdene*» tenkes å bli?

Det viktigste virkemidlet er Statsbudsjettet. Ved hjelp av dette kan den norske økonomien tilpasses EEC *i samme takt som EEC selv utvikler den økonomiske og monetære union.* Dette vil omfatte følgende områder:

felles valutakurser overfor resten av verden

budsjett og skattepolitikken, dvs. statsbudsjettets størrelse,

skattesatser og avgiftssatser

penge- og kredittpolitikken, som bl.a. påvirker konjunktorene.

(Her planlegger EEC samordning av lønns- og trygdeavgiftene (Rådet 26.10.70)).

distriktpolitikken (se Markedsutvalgets rapport om Unionen, side 23).

(se Markedsutvalgets rapport om Unionen, side 23).

Like viktig som statsbudsjettet er regjeringas muligheter for snikinnmelding gjennom lovendringer. De fleste vil huske at 52 norske lover må endres om Norge skal bli medlem. Disse lovene kan regjeringa fremme for Stortinget som *vanlige lovforslag*, og få det vedtatt med 2/3 av stemmene, ikke 3/4 flertall som det kreves for å godta medlemskap. Det vil ikke være noen kunst for Høyre og AP.

Slik kan konsesjonslovene tillempes EEC og gi Krupp og Deutsche Bank fri etableringsrett i Norge.

Slik kan valutaloven endres og gi Creditbanken og Elkem fri kapitalbevegelse til utlandet.

Slik kan aksjloven endres og muliggjøre for de store norske aksjeeiere å selge arbeidsplassene til høy kurs.

Et framstot av lignende karakter har fått dagens lys kastet over seg: I et notat til en regjeringskonferanse 7.2.72, foreslår tre ministre en grunnlovsendring for å lette innmelding! (Nationen 22.9.72.). I stedet for å opprettholde kravet om 3/4 flertall i denne grunnleggende beslutning i nasjonens liv, skal det nå holde med 2/3..

Ved gradvis å avstå vår *suverenitet* på stadig flere områder, kan tilhengerne til slutt hevde at vi er så bastet og bundet til EEC på alle vesentlige områder at fullt medlemskap bare er en ren formalitet. (Under et besøk i Sverige i sommer sa Mansholt at han var villig til å vedde på at Sverige var medlem om 4 år.).

Det norske folk bør holde et våkent øye med denne mullvarpens undergravingsvirksomhet i tida framover!

HVA SKAL EEC-MOTSTANDEN GJØRE ETTER 25. SEPTEMBER?

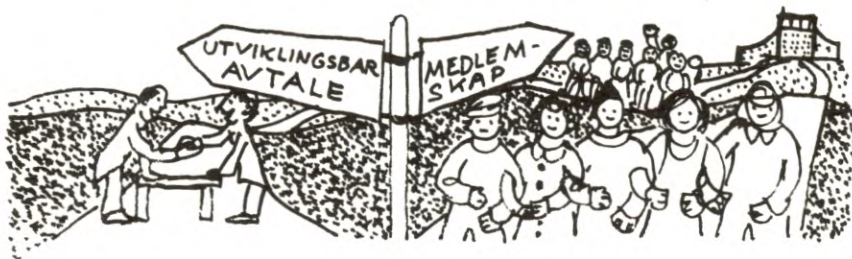
1. Kan EEC-motstanden legges ned?

Den store konferansen til Folkebevegelsens faglige utvalg 17. september vedtok i et manifest at motstanden ikke måtte legges ned, men at man måtte være på vakt mot at Norge blir meldt inn i EEC bak folkets rygg. Noen mener motstanden må «fryses ned» foreløpig. Arbeiderkomiteen mot EEC og dyrtids landsmote i februar slo fast at komiteen ville ha arbeidsoppgaver også etter folkeavstemninga.

Grunnlaget for Arbeiderkomiteens beslutning var på den ene siden en erkjennelse av at et nei i Norge slett ikke kan oppheve EEC's brennende behov for markeder og råstoffer. Tvert imot må EEC i framtida ha enda mer olje og metaller. De vil strekke sin hånd ut etter Norge pånytt. På den andre siden vil veksten i den norske storkapitalen fore til økte anstrengelser for å få del i Fellesskapets velsignelser. Så lenge EEC-konsernene og EEC som økonomisk makt er i vekst, vil EEC være på offensiven for å legge også det norske territoriets rikdommer under sin økonomiske, politiske og senere militære kontroll. Fullt medlemskap for Norge vil fortsatt være EEC's og deres norske drabanters mål de nærmeste år.

Den som kan være enig i at dette vil prege forholdet mellom EEC og Norge i det minste det nærmeste tiåret, kan han eller hun gå inn for å legge ned EEC-motstanden?

Norvik og Frydenlund har allerede presentert oss en av flere metoder for å oppnå det de ikke lyktes med i første omgang: En «*utviklingsbar*» frihandelsavtale. Dette er en listigere taktikk enn for: Å ta en bit av gangen, å stykke opp beslutningene slik at hver av dem ikke får så stor betydning! dette gjør det vanskeligere å mobilisere motstand.

Den som er enig i at en «*utviklingsbar*» frihandelsavtale er EEC's og Willoch's versjon av «*ulven i fåreklær*» kan han unnlate å gå mot de delene av avtalen som kan bety veien til fullt medlemskap?

Dessuten: Kan en EEC-motstander la være å sette seg til motverge dersom regjeringen forsøker å tilpasse norsk økonomi og norske lover til EEC og på den måten snikinnmelde landet?

Vårt svar på spørsmålet om å legge med EEC-motstanden er et klart NEI. Når tyngden i angrepet fra EEC vil øke og Willoch' metoder vil bli sluer, er det ikke da behov for stadig større styrke og enhet i motstandernes fylking?

Dette er bakgrunnen for at Arbeiderkomiteen lanserte parolen om «*VARIG FRONT MOT EEC*», og legger den fram til diskusjon for alle personer og organisasjoner som har arbeidet mot fullt medlemskap i EEC.

2. Hva er EEC-motstandernes linje etter 25. september?

Den grunnleggende parolen som peker seg ut er: **MOT FULLT MEDLEMSSKAP!**

Hva bør politikken forøvrig bestå i? Noen klar utmeislet linje finnes ennå ikke. Vi mener at en slik linje bør være et produkt av diskusjoner EEC-motstandere imellom. Som utgangspunkt for en slik debatt vil vi forsøke å trekke opp to typer problemer som EEC-motstanden vil stå overfor den nærmeste tida. Utgangspunktet er at EEC forblir det viktigste framstøtet i Norge. Det ene problemet er å bli for offensiv.

Så og si alle personer og mange av de organisasjoner som utgjør enhetsfronten mot EEC, har ønsker om et bedre Norge. Mange kan gjøre seg planer om å ta fatt på dette arbeidet etter EEC-saken «*er over*».

Noen vil arbeide for *mer sjølberging*, at vi skal produsere mer av det vi trenger innen landets grenser, at vi skal gjøre oss mer uavhengig

av utlandet.

Noen ønsker å bygge ut distriktene, skaffe gunstigere investeringsvilkår for industrien i utkantene, gi bedre støtte til småbruk og små fiskebåter.

Noen ønsker å øke vår suverenitet, kaste ut utenlandsk kapital og melde oss ut av NATO.

Noen ønsker å bedre levevilkåra, senke momsen og senke rentenivået.

Det er bra at folk er innstilt på offensiv kamp. Men det spørsmål vi må stille når vi skal velge hvor vi skal sette inn kreftene, er *hva som er det viktigste framstøtet mot folket i Norge*, EEC eller Distriktenes Utbyggingsfond og Landsdelsplanene. Ville det ikke være ille om vi satte alle krefter inni kampen for lavere moms, og vant den, mens vi samtidig ble sittende med en avtale som fører strake veien til Brussel?

Grunnlaget for å få fattet et vedtak i Stortinget er å ha 2/3 av stemmene. Når en frihandelsavtale med EEC skal opp er den avhengig av støtten fra Høyre og Arbeiderpartiet for å bli vedtatt. Det er all grunn til å tro at disse sterke EEC-tilhengerne vil arbeide for at den avtalen Norge får, knyttet oss så nært som mulig til EEC og at den inneholder svært klare garantier om hurtig videreutvikling. Vi må være klar over at dette ikke nødvendigvis er en frihandelsavtale i vanlig forstand, men kanskje nettopp den «*overgangsordning*» som Norvik taler om.

Som Borten sier: «*Også en frihandelsavtale kan bety å selge en bit av Norge*».

Vi har pekt på at vi i første omgang trolig ikke kan øke suvereniteten og øke sjølberginga i Norge i vesentlig grad. Hva kan vi da gjøre? Vi må holde fast ved at EEC er på offensiven og at tolket i Norge fører en defensiv kamp. Må ikke derfor *forsvaret av sjølråderetten* stå i brennpunktet av enhetsfrontens arbeide?

Ved å beholde Stortingets myndighet ubeskåret overfor EEC, kan den økonomiske politikken bestemmes her i landet. Vi kan beholde relativt lave renter og lave husleier.

Ved å beholde konsesjonslovene kan utenlandsk kapital hindres i å kjøpe opp norske arbeidsplasser.

Ved å beholde norske fremmedlov, kan bedriftsherrenes import av billig arbeidskraft hindres.

Ved å ha råderetten over fiskerigrensa selv, kan utenlandske trålere hindres i å fiske opp rikdommene av havet.

Ved å beholde norske sjølråderett over jordbrukspolitikken kan bondene få kornstøtte og melkesubsidier.

Sjølråderetten er det skjold som beskytter folkets kår mot EEC's framstøt.

Men det er kapitalherrenes venner som i dag har hånd om statsmakta. De vil selge sjølråderetten, de vil fjerne skjoldet!

Hvor stor betydning sjølråderetten har for forsvaret av et folks livsvilkår, viser eksempelet Island.

Islendingene *utvider* sin suverene kontroll over ressursene i havet, samtidig som er de i ferd med å *ta tilbake* den suvereniteten de avsto gjennom NATO-medlemsskap. Begge deler hadde vært umulig uten retten til å rå i sitt eget land.

3. Det vi i første rekke må hindre, er ytterligere forverring av renter, moms, nedbygging av utkant-Norge osv.

De som har gått foran i kampen mot medlemsskap har et ansvar overfor hele folket. Det ville være å svikte hvis vi framover stilte oss slik at vi ikke lenger forsvarte det viktigste, sjølråderetten, men satte alle krafter inn for å oppnå en liten delseier.

Samtidig ville det være å svikte om ikke seieren nå blir brukt til å styrke motstanden i folket enda mer. Vi må lage en brei, demokratisk front mot medlemsskap i EEC. *Det* er det som i første rekke er vårt ansvar overfor de som stemte nei den 25.!

SPØRSMÅL TIL DISKUSJON.

1. Willoch, Norvik og Frydenlund, VG og Aftenposten er *for* en frihandelsavtale og medlemsskap i neste omgang. Folket har sagt NEI til fullt medlemsskap. Vi og Willoch snakker om to forskjellige ting når vi bruker ordet frihandel. Hvilke krav må vi stille til en frihandelsavtale?
2. Ved medlemsskap i FN, NATO og GATT (tollavtale) har Norge gitt fra seg *suverenitet* på visse områder. Allikevel påstår vi at vi har *sjølråderett* som medlem av disse organisasjoner. Hva er den grunnleggende forskjell på fullt medlemsskap og frihandel når vi tenker på sjølråderetten?
3. Står valget mellom fullt medlemsskap og frihandel, eller mellom frihandel og handelsavtale? (Se innledningen om forskjellen).
4. Vi vil bedre folkets kår og forsvare oss mot fullt medlemsskap i EEC. Hva må EEC-motstanderen legge *mest* vekt på nå? Kan vi risikere å vinne kortsiktige seire, som fjerning av moms på matvarer, samtidig som tilhengerne undergraver sjølråderetten?

Jeg ønsker å bli medlem av Arbeiderkomiteén	
mot EEC og Dyrtid og sender vedlagt/har sendt	
til postgirokonto 20.88.77 kr 10,- (Skole-	
ungdom og pensjonister kr 5,-)	
NAVN	.....
ADRESSE	.....
	.....

FORSVAR FORTSATT
NORSK
SJØLRÅDERETT

VI BYGGER
VARIG FRONT